

۱۳۶

کدام موارد، از ویژگی‌های "فکری" سبک خراسانی محسوب می‌شود؟
 الف) حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات این دوره
 ب) واقع‌گرا بودن شعر، محسوس و عینی بودن آن و سادگی توصیفات
 ج) بهره گرفتن از تشبیهات حسی در توصیف پدیده‌ها
 د) رشد قالب غزل در اواخر این دوره

- ۱) الف - ب
 ۲) الف - د
 ۳) ب - د
 ۴) ب - ج

۱۳۷

متن زیر برگزیده‌ای از کدام اثر ادبی است و مربوط به کدام دوره است؟
 "پس عبدالمطلب گفت که ایها القلیک، من خداوند اُشترم نه خداوند خانه و مر این خانه را خداوندی هست و او خود خانه خود را نگاه دارد."

- ۱) قابوس‌نامه - دوره غزنوی
 ۲) کشف‌المحجوب - دوره غزنوی
 ۳) کیمیای سعادت - دوره سلجوقی
 ۴) ترجمه تفسیر طبری - دوره سامانی

۱۳۸

پدیدآورندگان "مکاتیب - صد پند - نفحات الانس - عشاق‌نامه" به ترتیب خالق آثار نیز هستند.

- ۱) مجالس سبعة - رساله دلگشا - بهارستان - لمعات
 ۲) فیه ما فیه - تاریخ گزیده - تحفة الاحرار - جامع التواریخ
 ۳) مثنوی معنوی - اخلاق الاشراف - تذکرة الاولیا - تاریخ جهانگشا
 ۴) دیوان شمس - موش و گربه - مرصادالعباد - جمشید و خورشید

۱۳۹

از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است، به جز:

- ۱) بازماندگان تیمور کموبیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و ادبیات رونقی تازه گرفت و تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت.
 ۲) جامی در کتاب نفحات الانس خود به شیوه تحفة الاحرار نظامی به بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان پرداخته است.
 ۳) بایسنقر میرزا هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
 ۴) پس از مرگ تیمور، شاهرخ با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.

۱۴۰

در همه ابیات ویژگی‌های "فکری" سبک عراقی مشهود است، به جز:

- ۱) می صوفی‌افکن کجا می‌فروشد که در تابم از دست زهد ریایی
 ۲) بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت که در مقام رضا باش وز قضا مگریز
 ۳) نعمت عاجل و آجل به تو داد از ملکان زان که ضایع نشود هرچه به جای تو کند
 ۴) خبر از عشق نبوده است و نباشد همه عمر هر که او را خبر از شنت و رسوایی هست

- ۱) جنگ ننگ است در شریعت من زی پی پاس دین و حفظ وطن (ادیب الممالک فراهانی)
 ۲) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی (عارف قزوینی)
 ۳) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم (سید اشرف الدین گیلانی)
 ۴) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم (میرزاده عشقی)

انتساب کدام آثار به پدیدآورنده آن "غلط" معرفی شده است؟

- ۱) (شمس و طغرا: حسن مقدم) (بره گمشده راعی: امین فقیری)
 ۲) (تنگسیر: صادق چوبک) (شمس الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع)
 ۳) (خداوندنامه: صبای کاشانی) (تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار)
 ۴) (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم الاسلام کرمانی) (منشآت: قائم مقام فراهانی)

همه موارد، بیانگر ویژگی های "سطح ادبی" شعر معاصر است، به جز:

- ۱) انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.
 ۲) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره های قبل نیستند.
 ۳) سادگی و روانی زبان شعر و جمله بندی های ساده در شعر معاصر کاملاً چشمگیر است.
 ۴) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی گریزی از ویژگی های شعر این دوره است.

نویسنده "داستان باستان - جای پای خون - همسایه ها - تهران مخوف" به ترتیب، چه کسانی هستند؟

- ۱) میرزا حسن خان بدیع - سیدمهدی شجاعی - جمالزاده - محمدباقر میرزا خسروی
 ۲) میرزا حسن خان بدیع - سیدمهدی شجاعی - احمد محمود - مشفق کاظمی
 ۳) میرزا حبیب خراسانی - علی مؤذنی - جمالزاده - محمدباقر میرزا خسروی
 ۴) محمدباقر میرزا خسروی - علی مؤذنی - احمد محمود - مشفق کاظمی

آرایه های مقابل همه ابیات کاملاً درست هستند، به جز:

- ۱) زان پیش که در زلف تو بندیم دل خویش ما رشته مهر از همه بگسیخته بودیم (مجاز، تضاد)
 ۲) تا زلف و رخت بردم از سایه و روشن از شاخه سرو چمن آویخته بودیم (لفونشر، مجاز)
 ۳) دور از لب شیرین تو چون شمع سیه روز خوش آتش و آبی به هم آمیخته بودیم (استعاره، ابهام)
 ۴) با گریه خونین من و خنده مهتاب آب رخی از شبنم و گل ریخته بودیم (استعاره مصرحه، استعاره مکنیه)

"می تراود مهتاب، می درخشد شب تاب / نیست یکدم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفته چند، خواب در چشم ترم می شکند"

- (۱) کام حرص است که از شهد نگردد شیرین ورنه قانع ز نی خشک شکر می چیند
 (۲) باغ سلام می کند سرو قیام می کند سبزه پیاده می رود غنچه سوار می رسد
 (۳) از ترشروی گردون گله بی انصافی است خنده برق شنیدی به خس و خار چه کرد
 (۴) از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد

در کدام بیت، همه آرایه های "تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و حس آمیزی" یافت می شود؟

- (۱) پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار بند با عاشق بیدل چه تواند کردن
 (۲) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر یادگاری که در این گنبد دوار بماند
 (۳) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت
 (۴) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید در رهگذر باد نگهبان لاله بود

در ابیات زیر چند وجه شبه مشهود است؟

- (الف) روی چون خورشید بنمای از نقاب کابم از سر همچو نیلوفر گذشت
 (ب) بی آن لب چون شکر تنم را همچون شکر اندر آب دادی
 (ج) روح ز تو خوب تر به خواب نبیند چشم فلک چون تو آفتاب نبیند
 (د) درفشان لاله در وی چون چراغی ولیک از دود او بر جانش داغی

- (۱) یک (۲) دو
 (۳) سه (۴) چهار

آرایه های روبه روی کدام ابیات، درست است؟

- (الف) عمری است که چون جام جگر تشنه عشقم و ایام به من جرعه جامت نرسانید (مجاز، تشخیص)
 (ب) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز وز لعل شکر بار می و نقل فروریز (لفونشر، موازنه)
 (ج) عشق را در پرده ناموس دیدن مشکل است شمع را در جامه فانوس دیدن مشکل است (موازنه، تشخیص)
 (د) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی ارزد (جناس، کنایه)

- (۱) الف - ب (۲) ج - د
 (۳) ب - ج (۴) الف - د

در تمام ابیات همه ارکان تشبیه وجود دارد، به جز:

- (۱) در غمش چون دانه نار است آب چشم من وز لبش کام روانم ناردانی بیش نیست
 (۲) مرغان چمن باز چو من عاشق و مستند کان نرگس مست و گل خندان من اینجاست
 (۳) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم کاو همچو بندگان بدهد بوسه بر جناب
 (۴) پروای سرد و گرم خزان و بهار نیست آن را که همچو سرو و صنوبر قبا یکی است

آرایه‌های "کنایه - جناس - ایهام تناسب - استعاره - لفونشر" به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) بر آن سرم که جفای تو را به جان بخرم
 (ب) من مات صورت تو که در کارگاه حسن
 (ج) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم
 (د) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق
 (ه) بی‌زلف سرکشش سر سودایی از ملال
- در این معامله گر عمر من وفا بکند
 خورشید را گدا و تو را شاه می‌کشند
 که به جان از پی آن تیر و کمان باید رفت
 که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
 همچون بنفشه بر سر زانو نهادیم

- (۱) الف - د - ج - ه - ب
 (۲) د - الف - ب - ه - ج
 (۳) د - ه - ج - الف - ب
 (۴) ه - د - ب - الف - ج

کدام ابیات "فاقد" ردیف است؟

- (الف) من قصه خویشتن بدو چون گویم
 (ب) تنگ شد از غم دل، جای به من
 (ج) مشو تا توانی ز رحمت بری
 (د) گدایی که بر خاطرش بند نیست
 (ه) خوش آن که نگاهش به سرو پای تو باشد
- ترک است و به چوگان بزند چون گویم
 یک دل و این همه غم وای به من
 که رحمت برندت چو رحمت بری
 به از پادشاهی که خرسند نیست
 آینه‌صفت محو تماشای تو باشد

- (۱) ب - ج - د
 (۲) ب - د - ه
 (۳) الف - ج - د
 (۴) الف - ج - ه

کدام بیت، بر اساس قاعده و تبصره "۱" قافیه سروده شده است؟

- (۱) رفتی و نام تو ز زبانم نمی‌رود
 و اندیشه تو از دل و جانم نمی‌رود
 (۲) از پسته تنگ خود آن یار شکر بوسه
 دوشم به لب شیرین جان داد به هر بوسه
 (۳) زهی خورشید را داده رخ تو حسن و زیبایی
 در لطف تو کس بر من نبندد گر تو بگشایی
 (۴) میر من خوش می‌روی کاند سر و پا میرمت
 خوش خرامان شو که پیش قد رعنا میرمت

وزن مصراع زیر با کدام مصراع، یکسان است؟

"گر خون من ز شیشه بریزد به جام او"

- (۱) کار فروبسته‌ام هیچ گشایش ندید
 (۲) هیچ مرغ دلی از حلقه زلف تو نجست
 (۳) ز شرم عارض او لاله بست بر رخ ماه
 (۴) آگاهیش ز راحت عشاق خسته نیست

در همه ابیات هر دو اختیار "وزنی و زبانی" وجود دارد، به جز:

- (۱) گره به باد مزین گرچه بر مراد رود
 که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
 (۲) حافظ ار آب حیات ازلی می‌خواهی
 منبعش خاک در خلوت درویشان است
 (۳) مستم کن آن چنان که ندانم ز بی‌خودی
 در عرصه خیال که آمد کدام رفت
 (۴) زنهار از آن عبارت شیرین دل فریب
 گویی که پسته تو سخن در شکر گرفت

"هرکه در سایه تو باشد نیست روز او را به آفتاب نیاز"

- (۱) ابدال
(۲) حذف همزه
(۳) بلند بودن هجای پایان مصراع
(۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

کدام بیت را نمی‌توان به دو صورت تقسیم‌بندی هجایی کرد؟

- (۱) سپهر با همه بی‌مه‌ریش به مهر آمد / هنوز با من بیدل تو بر سر کینی
(۲) گنجینه مهر او در سینه نمی‌گنجد / کاشانه بدین تنگی یک‌باره خراب اولی
(۳) ای خواجه برو بنده آن زهره‌جبین باش / در بندگی خاک درش صدرنشین باش
(۴) شاخ گلی که آبش از جوی دیده دادم / دورم ز خویشتن کرد با صد هزار خواری

کدام بیت "فاقد" وزن دوری (همسان دو لختی) است؟

- (۱) تا تو به گلشن آمدی با همه در کشاکشم / وه که تو در کنار گل من به میان آتشم
(۲) در وادی محبت دانی چه کار کردم / اول به سر دویدم آخر ز پا فتادم
(۳) تا خیل غمت خیمه زد اندر دل تنگم / از تنگدلی با در و دیوار به جنگم
(۴) ای کعبه مقصودم وی قبله آمالم / می‌پسند بدین روزم مگذار بدین حال

وزن کدام مصراع در مقابل آن "غلط" آمده است؟

- (۱) راز همه کرد افشا ننموده رخ زیبا (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)
(۲) نشستم از سر زلفش ولی به روز سیاهی (مفاعیل فعلاتن مفاعیل فعلاتن)
(۳) امشب ای زلف سیه سخت پریشان شده‌ای (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن)
(۴) دوش ز دست رقیب ساغر می‌خورده‌ای (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)

باتوجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر "غلط" ذکر شده است؟

"بازار قبول گل چو شد خوش خوش تیز / گفتم که به باغ درشو ای دلبر خیز
گل گفت که آب قدمش خیره مریز / ما دست گلاب‌گر گرفتیم و گریز"

- (۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.
(۲) در بیت اول از اختیار شاعری ابدال استفاده شده است.
(۳) در بیت دوم شاعر دو بار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.
(۴) قافیۀ رباعی بر اساس قاعده "۲" آمده است و حرف روی "ز" است.

"اینکه گاهی می‌زدم بر آب‌و‌آتش خویش را
روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع"

- (۱) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم
 - (۲) وصل جانان قسمت اهل هوس شد ای دریغ
 - (۳) تا گشودم دیده روشن در این خلوت‌سرا
 - (۴) قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است
- تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود
گل نصیب دست گلچین است گویی نیست هست
خرج اشک و آه شد جسم نزارم همچو شمع
هر چه داریم از برای دیگران داریم ما

"چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن
اگر باران به کوهستان نیارد
که می‌گویند ملاحان سرودی
به سالی دجله گردد خشک‌رودی"

- (۱) فروزد شمع اقبالت به نور خویشتن آری
 - (۲) ابلهی کاو روز روشن شمع کافوری نهد
 - (۳) کرد خرج آب و گل کوتاه‌بینی‌ها مرا
 - (۴) قطره آبی که دارد در نظر گوهرشدن
- چراغ مهر عالم‌تاب مستغنی است از روغن
زود باشد کش به شب روغن نماند در چراغ
پیش‌تر از خانه می‌بایست خود را ساختن
از کنار ابر تا دریا تنزل بایش

- (۱) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود
 - (۲) این نغمه محبت بعد از من و تو ماند
 - (۳) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر
 - (۴) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت
- داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود
تا در زمانه باقی است آواز باد و باران
یادگاری که در این گنبد دوار بماند
فتنه‌انگیز جهان غمزه جادوی تو شد

- (الف) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست
(ب) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد
(ج) یک‌عمر دور و تنها، تنها به جرم اینکه
(د) شب چو دربستم و مست از می نابش کردم
(ه) همه‌شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی
- تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست
ازبس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
او سرسپرده می‌خواست من دل سپرده بودم
ماه اگر حلقه به در کوفت جوابش کردم
به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

(۱) الف - ج

(۲) الف - ه

(۳) ب - د

(۴) ب - ه

مفهوم "بی‌توجهی معشوق، انابت و تضرع، طلب جلوه‌گری، وفاداری" به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

وز لعل شکر بار می و نقل فروریز	الف) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز
همواره مرا کوی خرابات مقام است	ب) تا گنج غمت در دل ویرانه مقیم است
گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند	ج) پیش کمان ابرویش لابه همی‌کنم ولی
خرم کند جهان را باران صبحگاهی	د) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی

۲) ج - د - ب - الف

۱) ج - د - الف - ب

۴) د - ج - الف - با

۳) ب - الف - د - ج

	۱۴۱	☐	☒	☐	☐		۱۵۱	☐	☒	☐	☐		۱۶۱	☐	☐	☐	☒
	۱۴۲	☒	☐	☐	☐		۱۵۲	☐	☐	☒	☐		۱۶۲	☐	☒	☐	☐
	۱۴۳	☐	☐	☒	☐		۱۵۳	☐	☐	☒	☐		۱۶۳	☐	☐	☒	☐
	۱۴۴	☐	☒	☐	☐		۱۵۴	☐	☐	☐	☒		۱۶۴	☐	☐	☐	☒
	۱۴۵	☐	☐	☐	☒		۱۵۵	☒	☐	☐	☐		۱۶۵	☒	☐	☐	☐
۱۳۶	☒	☐	☐	☐		۱۴۶	☐	☐	☐	☒							
۱۳۷	☐	☐	☐	☒		۱۴۷	☐	☐	☒	☐							
۱۳۸	☒	☐	☐	☐		۱۴۸	☐	☐	☒	☐							
۱۳۹	☐	☒	☐	☐		۱۴۹	☐	☐	☐	☒							
۱۴۰	☐	☐	☒	☐		۱۵۰	☒	☐	☐	☐							